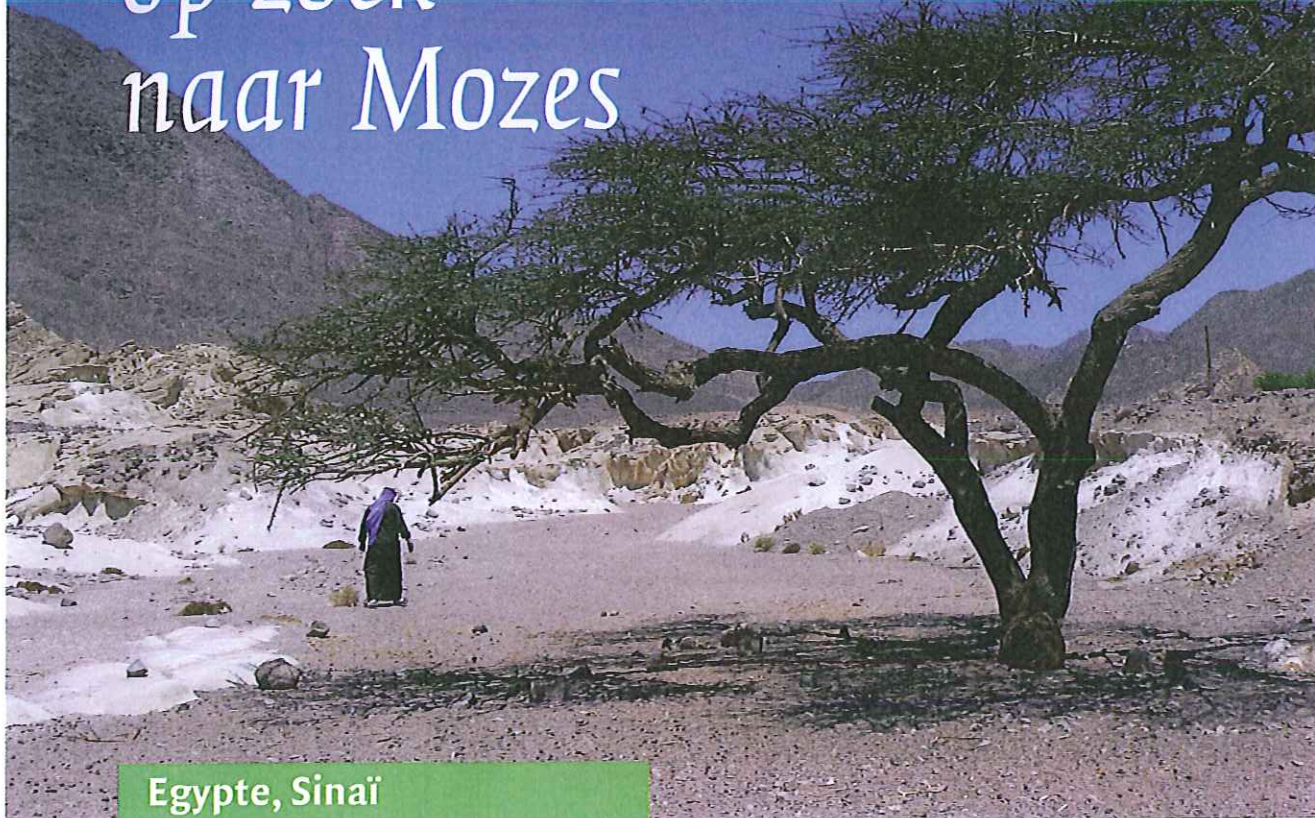

Per kameel op zoek naar Mozes

Sayyal

'Alleen de woestijn in? Met een Arabier?' De meeste mensen vonden het maar een eng idee. Dat was vragen om problemen, daar moest je als vrouw niet aan beginnen. Maar ik vertrouwde op de eer van de bedoeïen die een gast altijd correct zal bejegenen. Zolang ik me fatsoenlijk zou gedragen was er niks aan de hand. Overdag tijdens het wandelen niet en ook niet 's nachts, als we aan weerszijden van het kampvuur lagen.

Tekst: Marion Meulenbroek*

Foto's: Marion Meulenbroek en José Frijns

Mijn gids zou me leren met de kamelen om te gaan en te koken op open vuur. Zodat ik over een tijdje alleen de Sinaïwoestijn in kon: een droom die ik nu maar eens waar moest maken. Bij het woord 'Sinaï' denken de meesten automatisch aan Mozes, die zijn volk onder het juk van de farao bevrijdde en via de Rode Zee de Sinaïwoestijn in leidde. Veertig jaar had hij maar liefst nodig om deze relatief kleine woestijn te doorkruisen. En terwijl hij bovenop de Mozesberg de stenen tafelen ontving, bouwde zijn volk beneden in de wadi een feestje en danste rondom het gouden kalf. Het gouden kalf en de stenen tafelen zijn niet meer, maar de Mozesberg staat nog altijd fier overeind tussen de ander toppen. Haar beklimmen is voor velen een must.

Geen gps

De tocht van het Joodse volk door de Sinaï intrigeerde me al jaren. Het leek me een mooie bijvangst aan Mozes en de zijnen te denken, terwijl ik alleen met mijn gids door de woestijn zwierf. Niet gestoord door medereizigers, een pick-uptruck voor de bagage en andere gemakken. Geen gps en geen mobiel. De gids zag het helemaal zitten: hij wilde best aan mijn wensen voldoen en het was een bonus dat ik Arabisch sprak.

Op de dag van vertrek zag ik pas hoeveel er toch nog mee moest. Naast mijn persoonlijke spullen: voldoende eten voor ons en de kamelen, water, dekens, een kloek zak meel, een zaag en een voorraad brandhout. Toen alles opgeladen was kon ik met mijn 1,62 meter nauwelijks een been over

het zadel leggen. Hulp hoefde ik echter niet te verwachten want mijn nieuwbakken leraar liet het me allemaal zelf uitzoeken. Ging het fout, dan corrigeerde hij me en liet me weten dat ik de omgang met de kameel bepaald niet aangeboren had gekregen. Van positieve feedback had hij al helemaal niet gehoord.

Het woestijnlandschap van Zuid-Sinaï is zeer gevarieerd. Een brede wadi, geflankeerd door antracietkleurige bergen kan leiden naar een smalle kloof waar de witte rotsachtige bodem en wanden je verblinden. Je steekt een zandvlakte over, bezaaid met kleine struikjes en stuit op een geel rotsmassief. Een paar uur lopen verder zie je allerlei vreemd gevormde rosten waar wind en water gaten in geslepen hebben. En overall, soms spaarzaam,

soms in groepjes, vind je de sayyal (acacia raddiana). Deze boom wordt gekoesterd door de bedoeïenen: zij is van groot belang voor het woestijnleven. De boom werpt schaduw, zodat je eronder kunt bivakkeren tot de grootste hitte voorbij is. De boom levert brandhout, want de onderste dikke takken sterven vanzelf af terwijl de boom naar boven en opzij vrolijk verder groeit. De boom biedt voer voor kamelen: de takken met de vingerlange messcherpe doornen zijn voor hen, want noodzakelijk om de lobben in de bek kort te houden. Het is dan ook geen wonder dat iedere bedoeïen, die een zaailing van een sayyal ontwaart, daar zorgvuldig stenen omheen legt, zodat die de kans krijgt om uit te groeien.

Voort, almaar voort

Al lopend peins ik verder over Mozes. Hij en zijn leidsmannen waren veertig jaren op zoek naar het beloofde land en het volk van bouwvakkers, handelslieden, politici en priesters moest zich aan het nomadisch bestaan aanpassen. Rondtrekken op zoek naar grazige weiden voor hun vee. Voort, almaar voort, seizoen na seizoen. Een schok moet het voor hen geweest zijn, komend uit een nederzetting van hutten, groentetuinen allicht en, zoals nog steeds in de Nijldelta, rijst en graan in overvloed. Dat af en toe ontevredenheid de kop opstak en men naar de vleespotten van de farao terugverlangde, verbaast mij dan ook niet.

We zitten onder een sayyal en maken onze lunch klaar. Atiya pakt een pan, stort er meel in en wat zout en giet er water bij.

Mooi vond ik het wel, maar groen?

al-Khallal (niet eetbaar)

Mengen en kneden, nog wat water. Het deeg vormt langzaam een bal. Ik heb het vuur al hoog opgestookt en langzaam ontstaat er flink wat gloeiende as. Met zijn kamelenstokje rolt Atiya de bal tot een schijf, schuift wat as opzij en legt het brood erin. As erover en nu maar wachten. Ik snijd een tomaat en we trekken een blikje bonen open. Hij slaat op het brood en besluit dat de klank goed is: het kan gekeerd. Tien minuten later eten we nadat as en zwarte plekken verwijderd zijn. Ongedesemd brood, zoals ook de joden maakten toen ze uit Egypte vertrokken.

Rozerode rotsen

Voor ons doemt een pasje op. Het is de laatste horde die we moeten nemen voor we bij onze overnachtingsplek zijn. Een eldorado is het volgens mijn gids. Rozerode rotsen omzomen een kom met fijn zand. Er staan palmen en er is een bron. 't Klinkt prachtig maar ik moet denken aan een andere lyrische beschrijving van hem. We zouden naar een vallei gaan waar 'allemaal bomen staan en bloeiende struiken. Het is er helemaal groen.' Wat een verrassing toen ik de vallei zag. Hier en daar een struikje en een spaarzaam boompje. Mooi vond ik het wel, maar groen? Atiya echter keek me stralend aan en wees me op elk minibloempje.

Het pasje is niet hoog, zo'n 150 meter, maar het pad is smal en rotsig. Tot mijn verbazing stijgen we niet af maar praten we de kamelen er al rijdend overheen. En dat valt af en toe niet mee want steile paden vinden ze eng. Opeens willen ze dan niet verder en gaan klaaglijk roepen. Aan ons de taak om ze aan te moedigen. Als de voorste weer eens beweegt, betekent dat nog niet dat de achterste ook weer moed vat. Ik heb er spijt van dat ik ben blijven zitten maar de kameel hier laten knielen is geen optie. Dus even slikken maar en met een 'arriehhh, toe maar manneke', proberen de boel in beweging te krijgen.

Kameel voeren en vastzetten voor de nacht

Al Asfar – De Gele- verroert zich pas als zijn voorganger om de hoek verdwenen is. Alleen achterblijven is kennelijk nog enger. Dus stapt, struikelt, glijdt en klimt hij uiteindelijk naar de top, waar ik hem meteen laat knielen en afstap. 'Kijk' zegt Atiya, en hij heeft geen woord gelogen. Een lieflijk keteldal, sierlijke palmen, een bron waar water in tinkelt, rotsen gekleurd van oranjegeel tot rozerood en fijn poederzand op de grond. Eenmaal beneden drenken we de kamelen en vullen onze watervoorraad aan. We leggen keien in een kring en maken een vuurtje van wat restjes hout. Er zal gesprokkeld moeten worden. Maar eerst moet er thee komen, mierzoet en gekruid met salie. Zonder thee loopt de motor van mijn gids niet.

Doden begraven

Kamp makend stel ik me het Joodse volk op trektocht voor, maar mijn verbeelding schiet tekort. Ik kan me niet voorstellen hoe dat in zijn werk ging: tienduizend mensen of nog veel meer die allemaal vuurtjes maken, hout zoeken, tenten opzetten en tussendoor ook nog even hun kinderen baren en doden begraven.

De volgende ochtend beginnen we aan het laatste deel van de tocht. De wadi begint smal, maar zal gaande de dag steeds breder worden. Het zand zal tot grijsgeel verkleuren en de roze rotsen zullen door

zwarte vervangen worden. De kamelen liggen klaar. Ik gooi een been op het zadel en Al Asfar staat al op. Vlug trek ik me aan de zadelknop verder omhoog en maak het me gemakkelijk. Mijn gids knikt me toe: 'Maryam', zegt hij: 'Nog tweemaal met mij op pad en je kunt er alleen opuit. Je moet alleen wel de weg leren kennen. En niet verdwalen zoals Mozes.'

We grinniken even bij de gedachte. Daarna hij zijn eerste en enige compliment nog eens bekrachtigt: 'Je bent een sterke vrouw.' De rest van de dag heb ik een grijns van tevredenheid op mijn gezicht. En Mozes en zijn volk? Die trokken natuurlijk niet rechttoe rechtaan door de Sinaï naar hun Beloofde Land. Die leefden

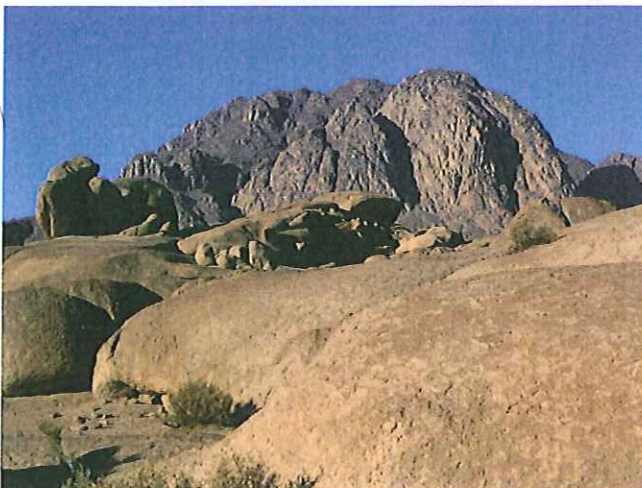
hier gewoon veertig jaar in kleine groepen en trokken met de seizoenen rond. Zoals tot voor kort de bedoeïenen. Waarna op een gegeven moment hun leiders besloten dat achter de horizon een beter leven op hen wachtte. ■

Catharinaklooster. Foto J. Frijns

White Canyon

Blue Mountains. Foto: J. Frijns

PRAKTISCHE INFORMATIE

Het gebied

De Sinaïwoestijn ligt als het ware tussen Egypte, Israël en Saoedi-Arabië ingeklemd. Deze woestijn wordt wel de meest gevarieerde ter wereld genoemd. Met name het zuiden staat bekend om haar imposante schoonheid.

De kruisvaarders hebben hier vele voetafdrukken achtergelaten. Het Katharinaklooster werd in 337 rond het 'brandende braambos' gebouwd en is door de eeuwen heen menigmaal vervallen en hersteld. In de omgeving van het klooster worden nu, voortbordurend op de kennis van de monniken en de bedoeïenen, medicinale kruiden gekweekt.

De beschreven tocht

Een negendaagse tocht van rond de 180 km vanuit Nuweiba' richting Katharinaklooster. Deze tocht kan zelf georganiseerd worden. Vraag bijvoorbeeld in een nederzetting naar een gids. De prijs voor een etmaal, volledig verzorgd inclusief drinkwater, ligt rond de 60 euro pp.

Moeilijkheidsgraad

Eenvoudig. Het terrein is veelal vlak en af en toe moet er een pasje genomen worden. Men wandelt afwisselend door – soms mul- zand, of op

rotsige bodem. De hitte werkt echter verzwarend. Temperaturen van 35 graden in de schaduw zijn niet uitzonderlijk. Tussen half twaalf en twee uur kun je het best rusten.

Eten, drinken en overnachten

De gidsen zorgen voor de maaltijden. Er kunnen kamelen mee voor de bagage. Onderweg kan op één plaats, namelijk in Ein Hudra, gegeten en overnacht worden.

Beste tijd

Van september tot half mei.

Er naar toe

Transavia, Arke-Fly en Condor vliegen rechtstreeks op Sharm al-Sheikh. Vandaar met een taxi naar Dahab of Nuweiba.

Wandelreizen in dit gebied worden ondermeer door Hadiyareizen (www.hadiyareizen.nl) en door SNP (www.snp.nl) georganiseerd.

* De auteur studeerde Arabisch en islam. Kwam in 2008 voor het eerst in de Sinaïwoestijn en werd halsoverkop verliefd op het landschap.

